

Skriveråd – vanlige elementer i en oppgave

Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2024

Innhold

Vanlige elementer i en oppgave.....	1
<i>Innledning.....</i>	<i>1</i>
<i>Problemstilling.....</i>	<i>2</i>
<i>Litteraturgjennomgang.....</i>	<i>3</i>
<i>Teori.....</i>	<i>4</i>
<i>Metode.....</i>	<i>6</i>
<i>Empiri.....</i>	<i>7</i>
<i>Analyse.....</i>	<i>8</i>
<i>Konklusjon.....</i>	<i>9</i>
<i>Kildehenvisning og referanseliste.....</i>	<i>10</i>
Nyttige ressurser.....	12
<i>Ressurser om akademisk skriving.....</i>	<i>12</i>
<i>Kunstig intelligens (KI):.....</i>	<i>12</i>
Litteratur og kilder.....	13

Vanlige elementer i en oppgave

Når du skal skrive en lengre tekst, som en hjemmeeksamen eller semesteroppgave, er det noen viktige ting å huske på. Denne siden er ment å gi deg en forståelse av grunnleggende elementer i en statsvitenskapelig besvarelse og vil forhåpentligvis være til hjelp når du skal skrive en oppgave. Dette er ikke en detaljert oppskrift på hvordan en oppgave skal skrives eller settes opp, da det vil variere og bli nærmere beskrevet i emnene du tar.

Innledning

Hva er innledning?

I innledningen skal du legge grunnlaget for problemstillingen din og begrunne hvorfor det du skriver om er relevant og aktuelt innenfor faget, samtidig som du skal fange leserens oppmerksomhet.

Du kan tenke på innledningen som tredelt. Første del handler om å presentere oppgavens tematikk og forklare leseren hvorfor det er både viktig og faglig relevant. Del to handler om å presentere oppgavens problemstilling og igjen overbevise leseren om at dette er en god innfallsvinkel for å undersøke det bredere temaet. Siste del av innledningen brukes til å gi leseren en oversikt over oppgavens struktur – for eksempel hvilke teoretiske linser blir anvendt, hvilken empiri trekkes på, hva er oppgavens hovedargumenter og eventuelt en smakebit på hva konklusjonen inneholder.

Hvorfor innledning?

Innledningen er leserens første møte med teksten din. Derfor er det viktig at den er velstrukturert og nøye gjennomtenkt. Det er en fordel å forberede leseren på hva som kommer og hva meningen med teksten er. Innledningen kan også fungere som en leseveiledning for hele oppgaven.

Tips til innledning:

- **Det viktige førsteinntrykket:** Innledningen gir leseren et førsteinntrykk av teksten. Dersom innledningen er god, får du velvilje hos leseren. Derfor er det viktig å jobbe litt ekstra med innledningen.
- **Leser skal informeres og overbevises:** Du kan ikke ta for gitt at leseren vet særlig mye om det temaet du skriver om eller synes at det er viktig. Derfor må du presentere temaet på en forståelig måte og overbevise om at det er viktig.
- **Faglig relevans:** Beskriv hvorfor temaet du skriver om er interessant og aktuelt innenfor emnet ditt. Personlig interesse for temaet er fint, men en problemstilling må også begrunnes faglig. Er temaet mye omdiskutert? Finnes det en faglig debatt eller uenigheter? Er det noen overraskende funn?

- **Aktualitet:** Vis hvorfor temaet og problemstillingen er interessant. Det kan det være mange grunner til. Er temaet mye debattert? Er temaet konfliktfylt? Er temaet ikke studert på den måten du vil studere det på? Dra inn leseren ved å vise hvorfor ditt tema er interessant.
- **Juster innledningen og problemstillingen underveis:** Innledningen er ofte det første og siste du skriver. Det er ikke uvanlig at oppgaven tar en helt annen retning enn du opprinnelig hadde tenkt. For å sikre at innledningen og problemstillingen henger sammen med resten av oppgaven, kan det være lurt å gå gjennom dette til slutt.
- **Når problemstillingen er gitt i oppgaven:** Hvis du besvarer en gitt oppgave (f.eks. ved en hjemmeksamen), kan det uansett være lurt å skrive noen setninger innledningsvis om hvordan du tolker oppgaven/problemstillingen. Dette gir sensor en klarere forståelse av din tilnærming til oppgaven

Problemstilling

Hva er problemstilling?

Problemstilling, også kalt forskningsspørsmål, er en tydelig formulert spørresetning som beskriver hva du skal undersøke i oppgaven din. Det er det overordnede spørsmålet oppgaven din skal svare på. Problemstillingens formulering gir ulike forventninger til hvordan du skal løse oppgaven. I samfunnsvitenskapen ser vi ofte etter sammenhenger mellom variabler som kan forklare noe i samfunnet. I utgangspunktet tenker vi at besvarelsen enten vil være beskrivende, forklarende eller normativ. Innenfor politisk teori kan man også stille konseptuelle spørsmål.

Med *beskrivende problemstillinger* er formålet å beskrive et forhold, en tilstand, en (kunnskaps)status, egenskapene ved et fenomen eller liknende. Spørsmål om *hva, hvem, når og hvor* er relevante her. Med *forklarende problemstillinger* er formålet å forstå *hvorfor* eller *hvordan* noe skjer. Her står årsakssammenhenger sentralt. *Normative problemstillinger* tar sikte på å vurdere hvordan noe i samfunnet *bør* være.

Les mer i [Alt du må statsvite: Statsvitenskap som et sammensatt fag](#)

Hvorfor problemstilling?

Hensikten med problemstillingen er å beskrive det du ønsker å finne ut av. Den legger derfor føringer for hvordan du gjennomfører resten av oppgaven, som valg av teori, metode og datakilder. En god problemstilling kjennetegnes av at den er presist formulert, faglig begrunnet og at den er forskbar.

Tips til problemstilling:

- **Er problemstillingen forskbar?** Vurder om det er mulig å besvare problemstillingen innenfor den tiden og plassen du har til rådighet. Sørg for at det du skal undersøke er observerbart. Problemstillingen bør være så smal at materialet du kan finne innenfor tidsrammen gir et adekvat svar.
- **Avgrensning av problemstillingen:** Her er noen elementer du kan tenke over for å spesifisere og avgrense problemstillingen:
 - Aktører: hvilke(t) land, organisasjon, befolkningsgruppe eller lignende ønsker du å undersøke?
 - Tidsaspektet: hvilket tidsrom skal du undersøke?
 - Geografisk nedslagsfelt: skal du studere Russland eller USA, Moskva eller Washington? Noen utvalgte europeiske land, eller Nittedal kommune?
 - Analysenivå: internasjonalt, nasjonalt, lokalt?
- **Aktive verb:** I formuleringen av problemstillingen kan det være lurt å unngå passive verb og vage uttrykk som «i denne oppgaven skal jeg se på ...» og heller bruke aktive verb som «beskrive», «forklare», «drøfte» og «forstå».
- **Unngå ja/nei svar:** Det blir sjelden interessante analyser ut av et ja/nei spørsmål. Forsøk heller å stille spørsmål som knytter seg til *hvordan*, *hvorfor* eller *når* noe skjer. Det kan også være aktuelt å gradere spørsmålet, i retning av «i hvilken grad...».
- **Begynn å skrive:** Du trenger ikke ha en ferdig formulert problemstilling for å begynne å skrive på oppgaven. Hvis du har et tema som interesserer deg, begynn med å skrive om det og prøv deg litt fram. Les relevante artikler, skriv ned hva du vet fra før, og noter deg spørsmål som dukker opp. Dette kan hjelpe deg å finne retningen på oppgaven. Å formulere en god problemstilling er et tidkrevende pirkearbeid, og det er vanlig å gjøre justeringer underveis i skriveprosessen.

Litteraturgjennomgang

Hva er litteraturgjennomgang?

En litteraturgjennomgang er en mer eller mindre systematisk gjennomgang av eksisterende forskning. Når du har bestemt deg for tema og problemstilling, må du også gjøre deg kjent med og redegjøre for hva som er skrevet om temaet ditt fra før. En god litteraturgjennomgang er grundig, velorganisert, og gir en klar forståelse av forskningslandskapet. Den viser da at du har en solid forståelse av det aktuelle forskningsfeltet og kan plassere din egen studie i en bredere kontekst.

Hvorfor litteraturgjennomgang?

Formålet med en litteraturgjennomgang er å gi en oversikt over hvordan temaet ditt har blitt forsket på. Formålet kan være å identifisere teorier og empiriske funn, og eventuelt avdekke hull eller motsetninger i den forskningen som eksisterer. Formålet kan også

være å kontekstualisere din egen forskning og viser hvordan den bygger på eller skiller seg fra tidligere arbeid.

En litteraturgjennomgang er noe annet enn teori. Når du søker i litteraturen kan du finne relevant teori som du kan benytte i oppgaven. Men til forskjell fra en litteraturgjennomgang som kan gi deg ideer til hvilket teoretisk utgangspunkt du kan anvende i din undersøkelse, er formålet med teorien i oppgaven å etablere en guide for hvordan problemstillingen skal undersøkes.

Det er også forskjell på en litteraturgjennomgang og en kunnskapsstatus. Dersom du skal skrive en kunnskapsstatus, vil en litteraturgjennomgang også være den metoden du benytter for å svare på problemstillingen. Da er litteraturen data i undersøkelsen og du må redegjøre i metoden hvordan data er samlet inn, hvordan litteraturbidrag er valgt ut og analysert. Kunnskapsstatuser stiller særskilte krav til systematikk, som ikke på samme måte er gjeldende for en ordinær litteraturgjennomgang – som er det vi beskriver her.

Tips til litteraturgjennomgangen

- **Lær deg hvordan du skal søke etter relevant litteratur:** Det finnes et stort utvalg av ressurser du kan bruke for å finne relevant litteratur. Det lønner seg å benytte dem!
 - **Pensum:** Se gjennom relevante pensumlister som er tilgjengelig i [Leganto](#) for å finne grunnleggende og eventuelt anbefalt litteratur.
 - **Oria:** Universitetsbibliotekets database, [Oria](#), er et godt utgangspunkt for å søke etter relevante bøker, fagartikler og tidsskrift.
 - **Referanselister:** Gå gjennom referanselistene i relevante fagartikler og bøker for å finne ytterligere kilder som kan være nyttige for din oppgave.
 - **Utforsk akademiske databaser:** Se Universitetsbibliotekets [fagside for statsvitenskap](#) for informasjon om relevante databaser.
 - **Universitetsbibliotekets tjenester:** Universitetsbiblioteket tilbyr blant annet [veiledningstimer](#) der du kan få hjelp til litteratursøk.
- **Funn bør oppsummeres:** I oppgaven skal du bare presentere hovedpoengene i den aktuelle litteraturen som er av relevans for din oppgave. Du skal normalt ikke gå i detalj og gjengi akkurat hva som står i de enkelte litteraturbidragene.

Teori

Hva er teori?

Ulike teorier har ulike formål, gir ulike begrunnelser, og belyser forskjellige perspektiver ved problemstillingen du undersøker. Teori er et vidt begrep. For eksempel er realisme og spillteori klassiske forklaringsmodeller i internasjonal politikk. I offentlig

politikk og administrasjon sier for eksempel teorien om homososial reproduksjon at ledere ansetter folk som er like dem selv, eller teorien om stiafhengighet sier at det som tidligere har skjedd er avgjørende for de valg som tas i dag. I politisk teori sier demokratiteorier noe om hvilke verdier som bør ivaretas.

Men teori kan være mye mer enn slike definerte antakelser om virkeligheten. Teori omfatter også begreper, tidligere forskning, eksisterende funn, antagelser fra litteraturen osv. Teori er et så omfattende begrep at det nesten er enklere å forklare hva det *ikke* er. Teori er for eksempel *ikke* data. Teori er de modellene og begrepene som hjelper oss med å *forstå* dataene.

Hvorfor teori?

Formålet med teori er å etablere en guide for undersøkelsen av problemstillingen. Vi vil påstå at uansett hvilket tema du ønsker å undersøke, er det sannsynlig at noe lignende har blitt forsket på tidligere. Dette kan du bruke til din fordel. Du kan hente begreper, forklaringer og modeller fra eksisterende litteratur for å bygge din egen teoretiske forståelse og/eller din egen analyseramme. En analyseramme består av de variablene og/eller begrepene du henter fra teorien og en beskrivelse av og begrunnelse for hvordan disse henger sammen og skal brukes i undersøkelsen.

Målet med teori er å lage et utgangspunkt for å analysere problemstillingen din. Teorier hjelper oss med å forstå sammenhenger og antyde forklaringer, men er ikke en direkte gjenspeiling av samfunnet. Teorier kan dessuten sette opp normer for aktører, organisasjoner eller samfunnet som helhet. Teori er derfor nyttig som grunnlag for å gjøre antakelser om hva som er mulige svar på problemstillingen.

Les mer i [Alt du må statsvite: Introduksjon til statsvitenskap](#)

Tips til teori

- **Du behøver ikke å bli overveldet:** Det kan virke abstrakt å skulle anvende teori, spesielt dersom det er første gang. Prøv å betrakte teori som et nyttig verktøy som kan hjelpe deg med å sortere hvilke elementer som er viktige for akkurat din oppgave. En god teoretisk ramme gir deg begreper for å forstå fenomenene du ønsker å undersøke, og gjerne sammenhengen mellom dem. Teorien skal hjelpe deg med å identifisere relevante og mindre relevante enheter for analysen.
- **Begrunn valgene dine:** Det finnes utallige teorier. Derfor er det viktig at du klarer å overbevise leseren om at du har gjort grundige og veloverveide valg.
- **Unngå at teorien kun blir en litteraturgjennomgang:** Selv om teoridelen av en oppgave også er en redegjørende del, bør du vise hvordan begrepene og elementene i teoriene har relevans for analysen din. Lag gjerne en analyseramme. Formålet er å finne relevante variabler og/eller begreper som du skal benytte deg av i analysen.

- **Avgrensning av analyserammen:** Analyserammen bør ikke være for omfattende da de forklaringene eller antakelsene du kommer med krever grundig innsamling av informasjon og data.
- **Del gjerne forventninger til funn:** Få fram hvilke forventninger til utfall den ene eller de forskjellige teoriene gir. Hvordan er det forventet at aktørene forholder seg til hverandre i den valgte teorien/de valgte teoriene? Hvordan kan teorien og variablene du trekker inn forventes å påvirke problemstillingen din?

Metode

Hva er metode?

Metode handler om fremgangsmåten du bruker for å hente inn den informasjonen du trenger for å besvare problemstillingen din. Vi skiller grovt sett mellom kvalitative og kvantitative metoder. Hvilken metode som egner seg for din oppgave, avhenger av problemstillingen din. I de første semesteroppgavene og eksamenene stilles det ofte ingen eller lavere krav til metode og forskningsdesign. Dette blir mer relevant i senere kurs, og du vil lære mer om det i metode-emnene [STV1010](#) og [STV1020](#).

Merk at i politisk teori skiller metoden seg merkbart fra metoden i empirisk statsvitenskap. Det er ikke uvanlig at en oppgave innenfor normativ politisk teori ikke har med et metodekapittel. Det finnes mange fremgangsmåter innenfor normativ politisk teori. Kort oppsummert dreier det seg om å balansere prinsipper på den ene siden mot moralske intuisjoner, eller veloverveide moralske oppfatninger på den andre siden.

Les mer i [Alt du må statsvite: Hva er en statsvitsers metode](#) og [Kvantitativ vs kvalitativ metode](#).

Hvorfor metode?

Formålet med de mange metodene du blir kjent med i statsvitenskap er at de gir deg en systematisk tilnærming til hvordan du bør undersøke et forskningsspørsmål. For å kunne svare på en problemstilling, må du ha en konkret måte å gjøre det på. Metoden gir deg verktøyet du trenger for å samle inn data, som du senere skal bruke i analysen.

Gjennom operasjonaliseringen gjør vi nøkkelbegrepene i undersøkelsen konkrete. Dersom for eksempel *rettferdighet* eller *makt* er indikatorer i teorien du skal bruke, innebærer operasjonalisering å konkretisere hvordan disse indikatorene skal måles.

Les mer i [Alt du må statsvite: Hvorfor lære samfunnsvitenskapelig metode?](#)

Tips til metode

Nedenfor finner du fire temaer som hører hjemme i et metodekapittel:

- **Forskningsdesign:** Hva slags metode har du brukt? Er det for eksempel en kvantitativ studie, en komparativ studie eller en case-studie? Hvorfor egner den metoden du har valgt deg best til å svare på problemstillingen din?
- **Datainnsamling:** Hva slags data har du samlet inn? Er det for eksempel dokumenter, spørreundersøkelser, intervju, eller statistikk? Har du benyttet eksisterende databaser eller spørreundersøkelser? Hvordan har du gått frem for å samle inn dataene, og hvorfor har du valgt akkurat disse? Valgene du har tatt for utvelgelse skal redegjøres for og begrunnes.
- **Hvordan data er analysert:** Hva slags verktøy har du brukt, og hvilke typer analyser har du gjort? For kvalitative data kan det være snakk om måten du har transkribert intervjuer på, hvordan du har kodet intervjuene og eventuelle analyseverktøy (f.eks. Nvivo) du har benyttet. For kvantitative analyser kan det være snakk om databasen eller spørreundersøkelsen du benytter, hvordan variablene er kodet og hva slags statistisk analyse du har benyttet (f.eks. OLS-regresjon).
- **Kritisk vurdering av data:** Det er et ideal at de funnene vi gjør i forskningen både skal kunne generaliseres og etterprøves. Derfor er det viktig å være åpen om fremgangsmåten du har brukt, og diskutere hvor godt grunnlag du har for å trekke slutninger både om det du har studert – og ut over det du har studert. Dette innebærer å vurdere forskningens validitet og reliabilitet.
 - **Validitet (indre validitet)** handler om at forskningen din er gyldig. Egner indikatorene du har valgt seg til å svare på problemstillingen? Gir datamaterialet et sannferdig svar på problemstillingen?
 - **Generaliserbarhet (ytre validitet)** handler om i hvilken grad funnene fra forskningen din kan anvendes til å si noe utover den spesifikke konteksten du har studert.
 - **Reliabilitet (etterprøvbarehet)** handler om pålitelighet og konsistens i undersøkelsen. Hvilke kilder har du brukt og hvordan har de blitt behandlet? Er undersøkelsen utført på en slik måte at du eller andre ville fått de samme resultatene hvis du eller andre hadde gjennomført undersøkelsen på nytt under like forhold?

Empiri

Hva er empiri?

Empiri er begrepet som brukes om de dataene du samler inn i en undersøkelse. Data kan også kalles kildemateriale. I kvantitative studier er dette typisk informasjon i form av tall, som statistikk eller svar på en spørreundersøkelse. I kvalitative studier består informasjonen ofte av ord, som for eksempel er innhentet gjennom intervjuer eller

foreligger som tekster (eller lydfiler) i media eller offentlige dokumenter. I kvantitative studer består informasjonen av tall, som for eksempel statistikk.

Beskrivelsen av empirien i en oppgave skal være en «nøktern, upersonlig og saklig fremstilling av fakta» (Heier & Knutsen, 2021, s. 112). I beskrivelsen skal du altså legge frem de dataene som er relevant for problemstillingen din, og beskrive de så objektivt som mulig for leseren. Vi etterstreber at forskningen skal være sann og pålitelig, derfor skal dataene beskrives uten at egne tolkninger blir lagt inn i dem.

Hvorfor empiri?

Den empiriske beskrivelsen er et nødvendig grunnlag for analysen i en oppgave. Målet med beskrivelsen er å gi en mest mulig sannferdig kontekst rundt problemstillingen. Beskrivelsen av dataene gjør det mulig å se tendenser, se sammenhenger, og forstå funnene når du senere skal analysere disse.

Tips til empiri

- **Beskrivelse og analyse:** Det er viktig for troverdigheten å skille mellom oppgavens empiriske beskrivelse og analyse. Unngå å blande dine egne tolkninger og subjektive meninger med de empiriske funnene dine.
 - Beskrivelse: her gir du en redegjørelse for data hvor du opprettholder en saklig distanse til kildematerialet. Du gir leseren en så objektiv fremstilling som mulig, basert på etterprøvbare informasjon fra pålitelige kilder.
 - Analyse: her presenterer du dine egne vurderinger basert på foreliggende teori og/eller analyseramme. Analysen kan inkludere logiske følgeslutninger og/eller være en drøfting eller diskusjon av empirien.
- **Det finnes mange måter å organisere den empiriske beskrivelsen på:** I de fleste tilfeller vil det være hensiktsmessig å presentere empirien i et eget kapittel. Men noen ganger kan det være passende å presentere empirien og analysene samlet, for eksempel i tematiske kapitler. Uansett er det avgjørende at en del av kapittelet presenterer empirien og en annen del presenterer din analyse – og at de to ikke blandes sammen.

Analyse

Hva er analyse?

Analysen innebærer å drøfte de funnene du har beskrevet i empirien i lys av problemstillingen. Her bryter du ned problemstillingen i mindre komponenter og undersøker disse fra ulike perspektiver. Dette gjøres ved å drøfte, diskutere og vurdere funnene dine fra ulike synsvinkler, basert på teorien og/eller analyserammen du har lagt til grunn. I analysen tolker du de empiriske funnene. Dette gjøres med en kritisk

refleksjon rundt kildene dine for å sikre analytisk troverdighet. Analysen utgjør selve høydepunktet i oppgaven hvor du får vist hva du har funnet ut.

Hvorfor analyse?

Hensikten med analysen er å *forstå*. Hva kan dataene du har samlet inn fortelle om spørsmålet du har stilt i problemstillingen? Gjennom å tolke det empiriske datagrunnlaget du har hentet inn, kan du diskutere mulige sammenhenger som belyser problemstillingen. Dette skal til slutt gjøre det mulig for deg å trekke pålitelige slutninger som du tar med deg til konklusjonen.

Tips til analyse:

- **Struktur:** Det finnes flere måter å strukturere en analyse på. Det viktigste er å ha en klar struktur og at analysen tar i bruk de begrepene, konseptene, eller teoriene du har introdusert. Dersom du har samlet dette i en analyseramme i teoridelen av oppgaven, er det analyserammen du bør ta utgangspunkt i. Det kan være nyttig å prøve seg litt fram med forskjellige disposisjoner for å finne ut hvilken struktur som passer best.
- **Vend tilbake til problemstillingen:** Det er fort gjort å “skrive seg bort”. Etter hvert som du leser mer og innhenter data, kan oppgaven ta litt andre retninger enn du først forutså. For at oppgaven skal bli god er det avgjørende at analysen henger nøye sammen med problemstillingen.
- **Vend tilbake til teoridelen:** Analysen skal henge sammen med teoridelen, begrepsavklaringen og/eller analyserammen. Hvis du merker at du nevner ting i analysen som ikke har blitt redegjort for i teoridelen, kan det være nødvendig å tilføye dette til i teoridelen, eller vurdere om det er relevant å ta med i analysen.
- **Delkonklusjoner:** Oppsummer gjerne funnene dine underveis i analysen slik at selve konklusjonen blir kortfattet og presis.
- **Ta motargumenter på alvor:** Selv om du skal argumentere for en påstand i oppgaven din, er det meningen at du skal vurdere argumenter både for og imot. Dette betyr at gode motargumenter ikke gjør påstanden din svak eller ugyldig. Tvert imot viser det å trekke fram motargumenter modenhet, evne til kritisk tenkning og refleksjon. Å presentere innvendinger er essensielt for å underbygge troverdigheten til argumentene dine, og forbedrer kvaliteten på oppgaven din.
- **Du trenger ikke være bastant:** Du kan med fordel argumentere for og mot påstander uten å måtte komme frem til et entydig svar på problemstillingen din.

Konklusjon

Hva er konklusjon?

Konklusjonen er avslutningen på oppgaven. I konklusjonen henter du opp igjen innledningen og problemstillingen din og presentere de viktigste svarene og slutningene

du har funnet fram til gjennom den studien du har gjort. Konklusjoner baseres på den analysen som er gjennomført, uten at det introduseres nye beskrivelser, analyser eller empiri.

Hvorfor konklusjon?

Hovedformålet med konklusjonen er å oppsummere for leseren hva som er de viktigste funnene i oppgaven. Vend tilbake til problemstillingen for å sørge for at det er gitt et svar på det som ble lovet i innledningen av oppgaven.

Tips til konklusjonen:

- **Oppsummering:** Det kan være lurt å innlede konklusjonen med å presentere problemstillingen på nytt. Minn leseren på hva du har forsøkt å finne ut av og hva konteksten og det overordnede målet med problemstillingen er – altså hvorfor problemstillingen er relevant.
- **Unngå fokus på detaljer:** Det kreves ingen lange redegjørelser, beskrivelser og forklaringer i konklusjonen fordi de er allerede blitt gjort tidligere i oppgaven. Presenter heller det store bildet og ta med de viktigste beskrivelsene og delkonklusjonene fra analysen.
- **Vurdering av studien:** Konklusjonen er en god anledning til å evaluere styrker og svakheter ved slutningene dine. Hvordan står funnene dine i forhold til hva andre har funnet ut om det du skriver om? Eller hvordan vurderer du de ulike teoriens forklaringskraft på problemstillingen?
- **Vær ydmyk:** I statsvitenskapelige oppgaver er det sjelden vi kan presentere udiskutable målinger eller sette to streker under svaret. Samfunnsvitenskapelige spørsmål handler om sosial interaksjon som ikke enkelt lar seg modellere. Derfor er det forventet at konklusjonen ikke er bastant og at det tas nødvendige forbehold.
- **Sørg for rød tråd:** Innledningen og konklusjonen skal henge nøye sammen. Sørg for at oppgaven avsluttes slik du «lovte» i innledningen. Nevner du ting i konklusjonen som ikke ble nevnt tidligere i oppgaven – stryk det.
- **Pek gjerne framover:** Du *kan* presentere noen alternative forklaringer og antyde forslag/tema for videre forskning. Men det vil som regel være aktuelt bare i litt større oppgaver.

Kildehenvisning og referanseliste

Hva er kildehenvisning og referanseliste?

Kildehenvisning handler om å oppgi hvilke kilder du har hentet fra andre til bruk i ditt arbeid. Referanselisten skal inneholde nøyaktige beskrivelser av bøker, artikler,

nettsider, og andre kilder du har brukt. Det skal dessuten henvises til disse kildene underveis i selve teksten.

Referanselisten plasseres på slutten av oppgaven. Referanselisten inneholder all nødvendig informasjon for å identifisere og finne kildene, som forfatter, tittel, utgivelsesår, og publikasjonssted. Det finnes flere referansestiler, som APA, Chicago, Harvard og andre. Hvilken referansestil du skal bruke, står alltid oppgitt på emnesiden. Det viktigste er at du holder deg til én referansestil gjennom hele oppgaven.

Hvorfor kildehenvisning og referanseliste?

Det er et grunnleggende prinsipp i akademisk skriving at du ikke kan stjele andres tankegods. Ved å oppgi kilder respekterer du etiske retningslinjer og unngår plagiering (fusk). Korrekte kildehenvisninger gjør det mulig for andre å verifisere opplysningene du presenterer, noe som styrker troverdigheten til ditt arbeid. Dessuten er det å gi kreditt til de originale forfatterne for deres ideer og forskning en respektfull praksis som anerkjenner deres innsats. Ved å følge retningslinjene for kildehenvisning og utarbeide en nøyaktig referanseliste, opprettholder du integriteten i ditt akademiske arbeid og bidrar til en åpen og ærlig vitenskapelig dialog.

Tips til kildehenvisning og referanseliste

Her er noen nyttige lenker som kan hjelpe deg når du skal referere og sette opp en referanseliste:

- **Søk og skriv:** Viser deg hvordan du bruker [ulike referansestiler samt regler for kildehenvisning](#).
- **Akademisk skrivesenter:** Bestill [veiledningstime for å få hjelp til referanseteknikk og akademisk skriving](#).
- **Universitetsbiblioteket:**
 - Se [Alt om referering](#) for informasjon om referansestiler, kommende kurs og veiledning i referering. Se også siden om
 - Se [Referansestiler i samfunnsvitenskap](#) for spesifikk informasjon om samfunnsvitenskapelig referanseteknikk
- **Referanseverktøy:** Bruk referanseverktøy som [Zotero](#) eller [Endnote](#) for å organisere og formatere kildene dine.
- **Emnesiden:** Sjekk alltid emnesiden for informasjon om hvilken referansestil du skal bruke.
- **Hovedregler:** Gjør deg kjent med [Universitetets hovedregler for kildebruk og referanser](#).
- **Unngå plagiat og fusk:** Gjør deg kjent med [Universitetets regler for plagiat og fusk](#).

Nyttige ressurser

Ressurser om akademisk skriving

- Skriveråd fra en erfaren professor
- [Alt du må statsvite](#)
- [Akademisk skrivesenter](#)
- [Søk og skriv](#)

Kunstig intelligens (KI):

Hovedpoenget med akademisk skriving er ikke å produsere tekst – det finnes mer enn nok tekst i verden. Når du studerer skriver du for å utvikle dine egne skriveferdigheter, noe som krever tid og innsats. Skriving hjelper deg med å tenke kritisk og formulere egne tanker. Det er avgjørende for å kommunisere effektivt. Vi anbefaler derfor at du bruker kunstig intelligens som et hjelpemiddel, men aldri lar det skrive for deg.

Les mer i [Alt du må statsvite: Skriving som ferdighet og redskap](#)

Nyttige ressurser om bruk av KI

- **GPT UiO:** Universitetet i Oslo har utviklet et [GPT-verktøy](#) som er personverntrygg.
- **Bruk av KI som student:** Lær [hvordan du kan bruke KI-verktøy som student](#).
- **Etikk og samfunnsansvar:** Forstå de [etiske aspektene og samfunnsansvaret ved bruk av KI](#).

Litteratur og kilder

Denne ressursen bygger på forskningslitteratur og diverse skriverådsressurser, samt innspill og tilbakemeldinger fra fagpersoner.

Litteratur

- Heier, T., & Knutsen, T. L. (2021). *Tenke og skrive i samfunnsvitenskapene: Gode råd til deg som skal skrive oppgave* (1. utgave). Fagbokforlaget.
- Johannessen, L. E. F., Rafoss, T. W., & Rasmussen, E. B. (2018). *Hvordan bruke teori?: Nyttige verktøy i kvalitativ analyse*. Universitetsforlaget
- Sutton, R. I., & Staw, B. M. (1995). What Theory is Not. *Administrative Science Quarterly*, 40(3), 371–384. JSTOR. <https://doi.org/10.2307/2393788>

Veiledere

- Fjær, E. G. (2018) *Litt om oppgaveskriving*. Universitetet i Oslo. Hentet 25 mai. <https://www.uio.no/studier/program/sosiologi/undervising/litt-om-oppgaveskriving/>
- Stokke, O. (u.d) *Olavs tips til arbeidet med bachelor-oppgaven INTER3090*. Universitetet i Oslo. Hentet 25. mai.